

BLANSKO, KLOBÁSA: BRITSKÉ VÝPRAVY PO MORAVĚ

Jak dojde k tomu, že se vášní britského fanouška stanou nedělní výpravy do Bzence či Kojetína.

RALPH DAVIES

Kdosi mi jednou řekl, že když člověk začne fandit fotbalovému klubu, není to kvůli trofejím, hráči nebo historii. Fanouškem se staneš proto, že ses někde našel – objevil jsi místo, kam patříš. Pro mě tím klubem navždy bude Swansea City.

Ovšem když jsem se na konci 90. let přestěhoval do Brna, už jsem nemohl každou druhou sobotu stávat na tribuně North Bank, a tak jsem se musel poohlédnout po nějaké náhradě. Místní tým Bobby Brno se v té době pohybovalo na špici první ligy, takže jsem přirozeně přilnul ke stadionu Za Lužánkami a chodil se dívat, jak tam řádí Richard Dostálek, Marek Zúbek a Zdeněk Valnoha.

Bobby Brno se stalo mým záskokem. Jenže nebylo to ono

– tak trochu jako zamilovat se do někoho, kdo není tvoje dívka. Ale zvykl jsem si, protože ona (Swansea, ne moje přítelkyně v tomto případě) byla daleko. A tak to zůstalo. Chodili jsme spolu, pařili v Intertoto Cupu i Gambrinus lize a musím přiznat, že jsme si užili legraci. Byla to plnohodnotná milostná aférka.

Bylo to tak až do jednoho pátečního večera pod umělým osvětlením asi pět let zpátky. Soupeřem byla Slavia Praha a já se po 76 minutách podíval na světelnou tabuli. Skóre bylo 0:0. Ano, i bezgólové remízy mohou být zábavnými zápasy, ale tohle nebyl ten případ. Otočil se ke mně kamarád a povídá: „Víš, že za těch 76 minut, co jsme tady, se vůbec nic nestalo?“ A měl

pravdu – ani jedna střela, ani jeden kousek, který by nadchnul publikum. Nic. Nothing.

Odešel jsem a od té doby jsem se nevrátil. Popravdě jsem asi sám sebe chvíli škádlil – chodil jsem po Srbské v naději, že se to ve mně zase zažehne.

Mezitím, musím přiznat, jsem objevil kouzlo „groundhoppingu“ a jedno sobotní odpoledne jsem se rozhodl nasednout na vlak a jet se podívat, čím se může pochlubit takové Blansko. Blansko je nejznámější tím, že leží nedaleko Moravského krasu, chráněné krajinné oblasti několik kilometrů od města. V minulosti šlo o průmyslové město velkého významu. Dnes je jen stínem své vlastní minulosti.

A taky je sídlem FK Blansko, týmu, jehož jsem teď příznivcem.

Vyjádrít věrnost menšímu klubu je jako hazardní karetní hra. Je to ten typ rozhodnutí všechno, nebo nic: Mohl jsem si jít tvrdohlavě za svým a doufat, že to vyjde, anebo dál podporovat velké mužstvo, ke kterému jsem nic necítil. Stoupenci týmu z nižších soutěží, jako jsem já, často vedou podvojný život, ve kterém mohou být tým,

o kterém tvrdí, že mu přejí, a ten, kterému opravdu fandí, dvěma různými světy. Pamatuju si, jak můj kamarád ve škole na otázku, komu fandí, odpovídal: „Manchesteru United.“ A pak to vysvětloval: „Cítil bych se trochu jako blbec, kdybych říkal Macclesfield Town.“ Kdykoli se mě někdo zeptá, komu fandím, nevyhnutelně následuje zmatečný pohled, když řeknu: „FK Blansko,“ načež dodávám: „Jo, a to jsem zmínil, že píšu blog?“

Takže když se vrátím k příběhu – v deziluzi ze života příznavce Zbrojovky Brno jsem se rozhodl odmítnout předražené lístky, dotěrné pořadatele, příliš horlivou policii, politické názory, se kterými jsem nesouhlasil – a bídný fotbal – a objevil jsem jiný svět.

V tomhle jiném světě platím 40 korun za vstup, na pivo nemusím stát frontu a stoupnout nebo sednout si můžu, kam chci, a nemusím být upoutaný k očíslované sedačce. V Údolní nebo na jakémkoli jiném hřišti, které navštívíme, není nutné oddělovat fanoušky a člověk si v klidu užije 90 minut fotbalu – nebo 89 minut, s některými rozhodčími...

Láska k našemu fotbalovému týmu je taková, že jsme založili blog nazvaný Blansko Klobása. Cestujeme po celé Moravě (i dál) a navštěvujeme města, o kterých se v cestovních průvodcích moc nedočtete. To všechno v honbě za fotbalovou dokonalostí, perfektním pivem a základní českou fotbalovou pochoutkou – klobásou. A Údolní je tím místem, které rádi nazýváme svým domovem.

Během těch několika sezon jsme se stali v Údolní známými tvářemi. Ostatní spřátelení fanoušci naši přítomnost vítají a často se po zápase dáváme do řeči s hráči jak v češtině, tak v angličtině. Koupili jsme si šály a vytvořili svou vlastní vlajku. Hráči nám a přátelům našeho blogu koupili dresy. Když bubeník Pavel zrovna obsluhuje místní rozhlas, ujímáme se bubnování my. Zpíváme jak v našem jazyce, tak česky. Pili jsme, veselili se a jedli klobásu skoro na každém hřišti, kam jsme dorazili.

A pak o tom píšeme.

Když mě požádali, abych napsal tento text, nebyl jsem si jistý, jestli to bude někoho za hranicemi Údolní zajímat.

Přítelkyně, kamarádi a kolegové, kteří fandí Realu Madrid, Barceloně nebo Manchesteru United, se často ušklíbají, když jim řekneme, že jsme strávili neděli sledováním Blanska ve Žďáru nad Sázavou. Většinou následuje otázka: „Proč?“ Do určité míry to zmatení chápu, ale pro nás je to ta správná milostná pletka a naštěstí můžeme říct, že toužíme po ještě větším počtu dní doma i venku s Blanskem.

Možná jste si všimli, že jsem začal používat „my“ namísto „já“, poněvadž Blansko Klobása je společným úsilím. Ačkoli samozřejmě můžu vyrazit v neděli ráno sám, abych stihl výkop v 10:15 v Havířově, tak když jsme malá srdnatá parta „Klobása“, pak je to teprve zábava.

Ale protože tahle slova mají patřit nižším soutěžím českého fotbalu a tomu, co si na něm užíváme, měl bych o tom pokračovat a přestat žvanit o nás. Tady jsou některé z věcí, co dělají fandění Blansku tak speciálním.

Výjezdy

Rozpis zápasů přechází v mapu – v okamžiku, kdy ho zveřejní, my začínáme spřádat

plány na výjezdy k venkovním utkáním. Záliba v povzbuzování Blanska či prostě výpravy za fotbalem v Česku už nás zavedly do uhelného dolu v Petřkovicích nebo do Podzámecké zahrady v Kroměříži. Vyrazili jsme brzy ráno autobusem do Lednice, abychom pak šli přírodní stezkou do Břeclavi a užili si Gulášfest v Mikulově – a mnoho dalších podivných i úžasných míst.

Myslím, že zkusíme sdělit, jak krásná je tahle země a díky Českým drahám jsme toho viděli víc, než bychom si kdy dovedli představit. Tak jako si užíváme sledování zápasů, nám fotbal dává i záminku k tomu, abychom objevovali.

Odpustím vám, pokud si myslíte, že skvělí fotbalisti hrají v předních ligách, a samozřejmě by to ode mě bylo bláznovství, kdybych tvrdil, že nejlepším Čechem, kterého jsem viděl kdy hrát, není Tomáš Rosický. Ovšem při sledování zápasů po celé zemi se mi někdy stane, že spatřím fotbalistu, který možná snědl hodně klobás, ale vyčnívá, protože, hrome, jak on umí hrát.

Jsem si jistý, že jsme už každý měli možnost pozorovat takového hráče; trochu zakulaceného a příležitostně vykřičeného fanoušky hostů (nebývá jich při utkáních nižších soutěží v Česku mnoho), ale jen dokud omračujícím způsobem nezpracuje vysoký míč. Kromě toho ty pasy – dovede kopnout do míče levačkou i pravačkou a na padesát metrů ho poslat útočníkům přímo do běhu. Prostě jen on sám stojí za těch 40 korun vstupného.

Takže když se mě lidi ptají, kdo je nejlepším českým fotbalistou, kterého jsem kdy viděl: „Slyšel jsi někdy o Davidu Cupákovi, Lukáši Matyskovi nebo snad Honzovi Trtílkovi?“ zní obvykle moje protiotázka. Přírozeně, že odpovědí bývá kroucení hlavou.

Vezměme jako příklad Lukáše Matysku. Jsem přesvědčený, že někteří fanoušci by ho měli za trochu líného. Je vládcem postranní čáry, mimo ně nepochybně strávil trochu času tím, že doplňoval energii tou nejlepší bystrčkou klobásou, ale dejte mu míč a s ním to umí. Je Maradonou nižších soutěží. Dovede střílet, vést míč, přihrávat a určitě umí i jíst.

Fanoušci

Fotbal je zábavou pro všechny a tak to má být. Lokální klub může spojovat lidi ze všech sfér života a na venkovních zápasech Blanska jsme potkali spoustu dobrých lidí a hodně podivínů. Jednou mi bylo řečeno, že příznivce, kteří cestují v autobuse s hráči, často zajímá jen možnost dělat pak něco jiného než sledovat fotbalový zápas.

Jenže to jsou ti fanoušci, kteří jsou na každém utkání.

Pak jsou tu obecní blázni, o kterých to na stadionu téměř každý ví. Někteří je znají i jménem. Jednoho takového máme i v Blansku, přezdívat mu „Mrzout“. Přichází vždycky po poločase (to už je vstup zdarma), pokaždé má tutéž igelitku, vždycky si sedne na stejné místo a pak začne vytrvale nadávat rozhodčímu a neustane, dokud není konec druhé půle. Buď je to bývalý profesionální rozhodčí, nebo je mužem s písťalkou jenom poblázněný.

Každý klub nějakého má. V Třebíči jsme potkali maďarského řidiče nákladáku jménem Zoltán, který nám směsící svého mateřského jazyka, češtiny

a těch pár anglických slovíček, jež znal, prozradil, že je napraveným alkoholikem a trval na tom, že nás o přestávce vezme k baru, aby nám to dokázal.

Další příběh se až tak netýká výstřednosti fanoušků, ale jednoho konkrétního výjezdu, kde jsem šel na záchod během venkovního utkání. Bylo to zřejmě v Bzenci. Když jsem se vrátil, jeden z členů naší skupiny tam stál obklopený místními, kteří do něj rýpali. V té době jsem byl hlavním tlumočnickem party a po krátkém pokecu se skupinkou kolem mého kamaráda jsem zjistil, že oni prostě nevěřili, že na jejich hřiště dorazil fanoušek z ciziny. A už tekla slivovice.

Fandů je spousta a všichni jsou samozřejmě vítání. Fotbal je opravdu pro každého.

Skandování

Naši skupinu Blansko Klobása jednou jiný blogger popsal jako chodící muzikál a my to vzali jako poklonu. Chybí nám originalita písní a skandování, které jsou často k slyšení na stadionech v Anglii, Walesu nebo Skotsku. To není kritika českých fotbalových příznivců; jen prostě slyšíme tytéž popěvky, ať přijedeme kamkoli.

V Blansku jsme si vypůjčili melodie z opery, muzikálů, od rockových kapel – některé jsou jednoduché, jiné složité. Čas-tokrát hrajeme spontánní výtvory, ale vždycky v dobrém rozpoložení. Abychom uvedli příklad, kdykoli se hráč ocitne na zemi zraněný (a to se v českém fotbale děje dost často), zpíváme „Bad Medicine“ od Bon Jovi.

„Spadl, potřebuje silnou medicínu/masér Saša, toho je mu třeba.“ Všechno v dobrém úmyslu, pokud hráč není vážněji zraněný.

Místní na nás často pobaveně koukají, když venku hulákáme anglicky. Samozřejmě zpíváme i v češtině – ačkoli náš přízvuk obvykle vzbuzuje úsměvy kolem nás.

Fotbalové popěvky jsou nedílnou součástí zápasu, skoro rituální, a se všemi v klubu nás sblížily.

Návštěvy fotbalových hřišť

Když jsem žil ve Velké Británii, zachytit záblesk reflektorů fotbalového hřiště z vlaku, auta nebo autobusu patřilo k mým velkým vášním. Tohle má český fotbal taky. O „lízátkách“ v Hradci Králové bych mohl

mluvit hodiny. I když vím, že odbočuju, musím dodat, že v nižších soutěžích jsou k vidění jen zřídka. Výjimkou je Hanácká Slavia Kroměříž, jediný stadion s umělým osvětlením, kde jsme měli možnost navštívit utkání Blanska.

Co českému neprofesionálnímu fotbalu nechybí, to jsou skvělé fotbalové tribuny. Cítím tu velké nadšení pro jedinečnost a architektonické nuance hlavních tribun ve všech koutech země. Jednou jsem většinu zápasu strávil studiem staré dřevěné tribuny Slovanu Poděbrady a do teď jsem ohromený nádherou velké tribuny Meteoru Praha. Jestli není památkou UNESCO, tak by měla být. Pak musím zmínit tribunu MFK Břeclav vybudovanou na střeše. Ale jsou tu doslova stovky působivě krásných neligových hřišť, které dělají z venkovních výjezdů báječné kulturní zážitky.

Nicméně mým oblíbeným je Dukla, stadion MFK Havířov – hřiště obklopené tribunami ze všech čtyř stran je ve čtvrté nejvyšší české soutěži raritou a je to úžasné místo pro sledování fotbalového zápasu o nedělním ránu.

Fotbalové zápasy a výsledky

Fotbalová utkání na vrcholné úrovni, to je byznys s výsledky a – jak jsem už zmiňoval – zábava je často nahrazená snahou vedoucího týmu udržet výsledek 1:0 venku tím, že zatáhnete deset hráčů za míč. Při fotbale, který sledujeme my, se tohle neděje. Amatérští fotbalisti hrají utkání ze stejného důvodu, jako je my sledujeme – aby se bavili. I když mužstvo prohrává 0:3 a do konce chybí deset minut, pořád od něj uvidíte snahu a víru. Stojí za to jezdit na výlety, kde pak sledujete duely s konečnými výsledky 5:4, 3:2 nebo 7:3. I pokud je to Blansko, kdo nakonec dostane naloženo, pokaždé víme, že jsme se pobavili.

Fotbalová svačina

U nás doma je tradičním fotbalovým občerstvením slaný masový koláč, tady v Česku je to klobása. Známou vůni cibule z cateringových dodávek na britských fotbalových stadionech teď vystřídal aroma grilovaného páрку. Pro lidi, kteří stojí za grilem, jsou jejich pokrmy velkou pýchou a poločasové pivo a párek jsou bez pochyby rituálem českých zápasů.

Příležitostně vidíte i lokální specialitu jako třeba na HFK Olomouc, kde nabízejí uzenou makrelu. Když vyrazíte na duel Dosty Bystrc, tak zase často potkáte místní ultras, jak o poločase dlabou domácí rajčatové čatní.

Nejzajímavější to bylo v Kojetíně. Když jsem se tam ptal, jaké maso to pečou na grilu, tamní bezzubý „cateringový manažer“ mi odvětil: „Kočku, vole.“ Samozřejmě nám později řekli, že to bylo vepřové, ale to už nás mezitím přešla chuť.

Po ochutnávce lokálních klobás po celé zemi můžeme říct, že u nás vede ta velmi ostrá břeclavská – naložená v lokálním pivu Kanec.

A je to tady. Když si tohle přečtete, určitě si pomyslíte, že jsme trochu cvoci. Ale my vám na to všichni řekneme, že to je stejné jako znovu se do fotbalu zamilovat. Ve vrcholném fotbale v jakékoli zemi na světě jste jen zákazník nebo číslo sedačky na vaší vstupence; v nižších patrech českého fotbalu jste čímkoli kromě tohotohle – všichni jste tam vítáni.

Vyzkoušejte si to

A nakonec, kamarádství členů Klobásy, to je to, co dělá povzbuzování týmu tak příjemným. Můj bratr jednou prohlásil, že výjezdy a čirá zábava, jakou si užíváme, v některých ohledech fotbal vlastně přesahuje. Přátelství, legrace a srdečnost, kterých se nám dostalo a které jsme sami dali,

dělají z „groundhoppingu“ skvělý způsob, jak strávit sobotu nebo neděli.

Kdy že to hrajeme v Humpolci?

Ralph Davies. Autor je učitelem angličtiny žijící v Brně – s vážní pro velšský a český fotbal.

Twitter: @RalphDavies1